

Ime in priimek:

Vpisna številka:

Podpis:

Vse naloge so vredne 25 točk. Ne pozabite napisati odgovorov na predvidena mesta na tem listu! Pri zaokroževanju vmesnih in končnih rezultatov pazite, da ne naredite napake večje od 1%.

1. Štirje dolgi ravni vodniki so nameščeni na robovih štiristrane prizme katere osnovna ploskev je kvadrat s stranico a (10 cm). Razporeditev vodnikov, smer in velikost tokov v njih kaže slika.

- a) S kolikšno silo ostali trije vodniki učinkujejo na 50 cm dolg odsek vodnika po katerem teče tok 1,5 A? Na skici označite smer te sile!

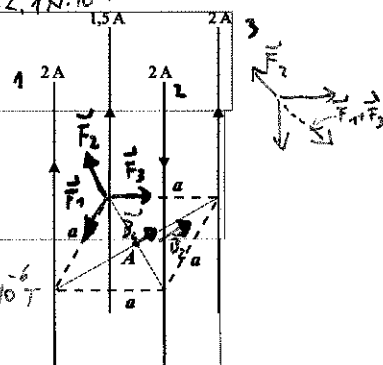
Sila je $2,1 \cdot 10^{-6} \text{ N}$.

- b) Izračunajte gostoto magnetnega polja v točki A! Točka A leži na sredini kvadrata, ki tvori osnovno ploskev prizme. Narišite smer magnetnega polja v točki A! $\vec{B}$ od ① in ③ se odštevata. $B_2 = 5,66 \cdot 10^{-6} \text{ T}$, $B_3 = 4,24 \cdot 10^{-6} \text{ T}$

Gostota magnetnega polja v točki A je $9,9 \cdot 10^{-6} \text{ T}$.

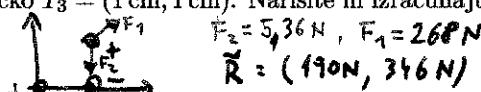
$$F_1 = F_3 = 3 \cdot 10^{-6} \text{ N}, \quad \vec{F}_1 + \vec{F}_2 = 4,2 \cdot 10^{-6} \text{ N}$$

$$F_2 = 2,1 \cdot 10^{-6}$$

2. Imamo tri naboje v ravnini. Naboj $e_1 = 2 \mu\text{As}$ in $e_2 = -2 \mu\text{As}$ sta v točkah $T_1 = (0,0)$ in $T_2 = (1 \text{ cm}, 0)$. Naboj $e_3 = 3 \mu\text{As}$ postavimo v točko $T_3 = (1 \text{ cm}, 1 \text{ cm})$. Narišite in izračunajte velikost sile, s katero naboja e_1 in e_2 delujeta na naboj e_3 !

Velikost sile je 395 N .

Potem naboj e_3 premaknemo v točko $T' = (0,1 \text{ cm})$ tako, da ga premikamo vzporedno z osjo x . Koliko dela opravi na tej poti električna sila ostalih dveh nabojev?

Delo je $3,17 \text{ J}$. $V_B = +524 \text{ kV}$, $A = \Delta V \cdot e$, $V_A = \frac{e_1}{4\pi\epsilon_0 \cdot 0,01 \cdot \sqrt{2}} + \left(\frac{e_2}{4\pi\epsilon_0 \cdot 0,01}\right) = 1,264 \text{ MV} - 1,788 \text{ kV} = -524 \text{ kV}$

3. Kondenzator s kapaciteto $100 \mu\text{F}$ praznimo skozi $10 \text{ k}\Omega$ upor. Na začetku je na kondenzatorju napetost 10 V . V kolikšnem času bo napetost na kondenzatorju padla na 5 V ? $T = 1,8 \ln \frac{U_0}{U_0 - U}$, $t = \tau \cdot \ln 2$

Čas je $0,69 \tau$.

Kolikšen dodatni upor moramo vezati in kako ga moramo postaviti v vezje (narišite vezavo!), da bo napetost na 5 V padla v $0,1 \text{ s}$? $\Rightarrow \tau' = 0,144 \text{ s} \Rightarrow R' = \frac{\tau'}{C} = 1,44 \text{ k}\Omega$, $\frac{1}{R'} = \frac{1}{R} + \frac{1}{R_{\text{dod}}}$

Dodati moramo upornik z upornostjo $1,68 \text{ k}\Omega$

4. Trije uporniki ($R_1 = 8 \Omega$, $R_2 = 9 \Omega$ in $R_3 = 18 \Omega$) in ampermeter z zanemarljivim notranjim uporom so zvezani tako, kot kaže slika.

- a) Kolikšna je lahko največ napetost vira U_0 , da ampermeter, ki ima območje 2 A , ne pregori?

Napetost je 28 V .

- b) Kolikšen tok teče (pri izračunani napetosti U_0) skozi upornik R_2 ? Kolikšno moč troši?

Tok je $1,33 \text{ A}$. Moč je 16 W .

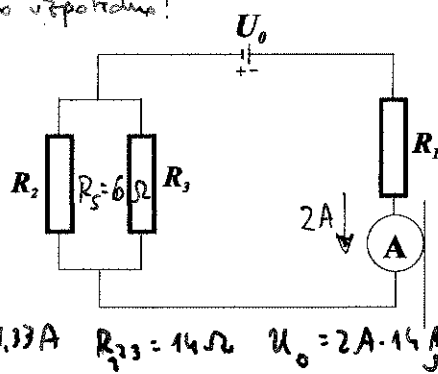
$$U_{23} = 6 \Omega \cdot 2 \text{ A} = 12 \text{ V}$$

$$I_2 = \frac{U_{23}}{R_2} = \frac{12 \text{ V}}{9 \Omega} = 1,33 \text{ A}$$

$$R_{23} = 14 \Omega, \quad U_0 = 2 \text{ A} \cdot 14 \Omega = 28 \text{ V}$$

- c) Kolikšen tok teče (pri napetosti U_0) skozi upornik R_3 , če upornik R_1 odstranimo?

Tok je $\frac{28 \text{ V}}{18 \Omega} = 1,56 \text{ A}$

V pomoč: $U = RI$, $P = UI$, $R = R_1 + R_2$, $\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$, $B = \frac{\mu_0 I}{2\pi r}$, $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ Vs/Am}$, $\vec{F} = I\vec{l} \times \vec{B}$, $V = \frac{e}{4\pi\epsilon_0 r}$, $\Delta W_e = Ue$, $F = \frac{e_1 e_2}{4\pi\epsilon_0 r^2}$, $\epsilon_0 = 8,9 \cdot 10^{-12} \frac{\text{As}}{\text{Vm}}$, $U = U_0 e^{-t/\tau}$, $\tau = RC$.